

Verf. *Sed & præter.*

102 De inventione S. Crucis differunt etiam Card. Baron. anno 306. & ibi Spondan. n. 8. Carrill. eod. anno, Sur. sup. tom. 3. die 3. Maji, & iterum tom. 7. in addit. ead. die, pag. 1123. Gualter. ad ann. 500. pag. 412. Ado Viennensis in Chron. Genebrard. in Chronog. lib. 3. pag. 415. Theat. vitæ hum. lit. C. pag. 610. & lit. R. pag. 374. Ribadeira die 3. Maji.

Ibi : *Nulla miraculi ab hoc authore mentione facta.*

103 Non quia hic & alii miracula non memorant, fides adhibenda non est pluribus aliis, qui de sanitate, & vita divinitus restituta per S. Crucem testes existunt, nec ex hoc veritas historię vacillat, ut animadvertit P. Suarez d. cap. 7. n. 6. quod utique in Evangelis contingit, ut scilicet unus Evangelista prætermittat, quod alius exprimit.

Ibi : *Tandem Eusebius Papa in d. epist. 3.*

104 S. Crux inventa est anno Christi 326. Pontificatus beati Sylvestri 13. Imperii Constantini 21. juxta computationem Baronii, quam amplectuntur Spond. anno 326. Carrill. eod. anno Genebrard. ubi proximè, Theat. vitæ hum. lit. C. pag. 610. & alii. Unde Azor. d. cap. 7. verf. Decimo quaritur, errorem Gratiani notat in epigraphe capitis Crucis, de consecr. dist. 3. & pro Eusebio legendum Sylvestrum opinatur.

Verf. *Et alia scripta de inventione capitis B. Joannis.*

105 Vide Barbof. ubi sup. n. 19. Acufiam num. 30. Card. Baron. anno 391. ex num. 14. ubi Spondan. num. 2. & anno 1025. post num. 2. eundem Baron. in Martyrolog. die 29. Augusti. Opus autem de inventione, seu revelatione capitis beati Joannis Baptistæ, quod D. Cypriano tribuitur, inter ejus opera dubia, sive supposititia recenset Cardin. Bellarm. de Scriptorib. Ecclesiastic. seculo 3. anno 250. verb. Cyprianus, pag. 82.

Ibi : *Qui regnavit anno Domini 751.*

Vide de initio Regis Pipini Card. Baron. an. 747. num. 4. & ibi Spondan. in epitome tom. 2. Gualter. ad annum 800. pag. 565. beatus Cyprianus obiit anno 261. sicut prænotatum est supra, num. 6.

Ibi : *Qui annis plus centum post Cypriani mortem.*

Theodosius senior adeptus est Imperium anno Christi 379. Baron. eod. anno, & ibi Spondan. n. 2. Gualter. ad ann. 400. pag. 289. Carrill. Annal. anno 379.

Ibi : *Sed & Sozomenus Ecclesiastica historia author.*

Hæc sunt apud Baron. & Spondan. d. anno 391. qui addunt, locum in quo Basilica S. Joannis erecta est, non longe à Constantinopoli, Hebdomum vocari.

Ibi : *In Sebaste urbe Paganos aut Gentiles ossa B. Joannis.*

Post enecatium beatum Joannem, ejus discipuli corpus ejus in Sebaste detulerunt, capite apud Herodiadem retento, quod occultè sepulture tradidit. Spondan. ex Baronio anno 33. num. 1. Ipsum verò corpus Gentiles flammis tradiderunt Sebaste, cineresque disperferunt. Card. Baron. anno 362. ubi Spondan. num. 33. qui testantur, postea majori cum veneratione sancti Præcursoris reliquias coli, quæ superfuere ex illis, vel quæ ante combustionem diversas in partes ad cultum missa fuerant, vel quæ Christiani ex combustis subdixerunt.

Verf. *Item Rufinus vir religiosus.*

De quo Card. Bellarm. supra, seculo 4. verb. 107. Rufinus, pag. 155. Card. Baron. sæpe ab anno 372. ad 410. quo obiit Rufinus; & ibidem Spondan. August Barbofa sup. n. 20. Gualter. ad annum 400. pag. 288. Possévin. in Appar. sacro, tom. 3. verb. Rufinus, Gennad. in Cat. Onuphr. in Chron. anno 395. Viguier. anno 397.

Ad Num. 10. Ibi : *Cum quo graves exercuit similitates.*

De diffidio beati Hieronymi, ac Rufini Aquileiensi Presbyteri pluribus agit Card. Baron. & ex eo Spondan. anno 393. num. 4. anno 394. num. 11. anno 401. num. 1. & anno 408. à num. 8. Cardin. Bellarm. ubi proximè. Ex quibus constat, illos primum amicitie vinculo fuisse junctos, sed postea se invicem scriptis acriter, ac publicè carpsisse: & licet aliquando fuerint reconciliati, iterum inimicitie fuscitate sunt. Baron. anno 393. n. 32. ubi Spondan. n. 4. Gualter. supra.

Ibi : *Quantum à D. Hieronymo Rufinus absit.*

Ingens quidem versatur discrimen inter Maximum Doctorem Hieronymum Ecclesiæ luminare perlucidum, ac Rufinum, qui etsi magni apud antiquitatem fuerit habitus, Spondan. anno 372. n. 6. labente tamen tempore errores Origenis sic est amplexus, ut eos aliis, imò Ecclesiæ toti suadere tentaverit. Spondan. anno 397. n. 3. & 4. Pelagiana quoque hæresi infectus est. Idem anno 402. n. 8. ac tandem in Sicilia pertinax moritur anno 410. Idem hoc anno, n. 12.

Ibi : *Ceterum quod Gelasius scribit de Hieronymi censura.*

Idem ex D. Covarr. observat Barbofa sup. n. 21. 110. Licet autem Sanctorum Patrum auctoritati plurimum

mum sit deferendum, non tamen quicquid ab aliis scriptum damnaverint, hæreticum haberi debet; quia hoc duntaxat datum est Summis Ecclesiæ Præfulibus, penes quos propter Spiritus sancti assistentiam infallibilis regula residet circa fidei dogmata definienda, de quo supra, n. 42. & 43. Unde quod D. Hieronymus impugnat in scriptis Rufini, non est hæresi adscribendum, nisi Ecclesiæ definitioni, aut sacræ Paginæ testimoniis aperte opponatur.

Verf. *Item Origenis nonnulla opuscula.*

111 Præmittere oportet, secundum aliquos Origenes duos extitisse, unum Adamantium cognomine, alterum ignotum, à quo Origenistæ hæretici quidam dicuntur. Verum hanc opinionem refutat ex Baronio Spondan. in Epitome, anno 256. n. 7.

112 De Origenis plura apud Card. Baron. in Annal. ab anno 204. ad 400. & ibidem Spondan. in ejus Epitome. Gualter. ad ann. 300. pag. 214. Cardin. Bellarm. sup. seculo 3. verb. Origenes, pag. 73. Genebrard. in Chronog. pluribus in locis, sub seculo 3. Aug. Barbofa n. 22. Azor. p. 1. lib. 8. c. 16. verf. Decimo sexto quaritur, Possévin. sup. tom. 2. verb. Origenes, Theat. vitæ hum. variis loc. ubi duos Origenes distinguere videtur in indice. Vide Gualter. sup. cap. de Origenianis, p. 235.

Verf. *Origenes, qui est Adamantius Presbyter.*

113 Hæc quæ de Origenis tradit D. Covar. extant apud nuper laudatos, maxime apud Baron. Spondan. Possévin. Gualter. & Theatrum vitæ humanæ. Ex quibus deducitur Origenem tertium fuisse ex eis, qui Latine sacram Scripturam interpretatione illustrarunt, Genebrard. sup. pag. 39. verf. Tertullianus, cui studio ætatis suæ decimo octavo anno incumbere incepit. Spondan. anno 205. num. 3. & ita emicuit, ut secundus post Apostolos Ecclesiæ magister nuncuparetur. Genebrard. ubi proximè, verf. Origenes: fertur sena millia librorum edidisse, Card. Bellarm. sup. Genebr. seculo 4. pag. 395. de quibus idem Bellarm. ibidem, Baron. anno 232. 237. & 242. plures errores opulculis suis inseruit, ut omnes prælaudati testantur, eosque in unum congerit Gualter. ad annum 300. cap. de Origenistis, pag. 233. Quapropter à Demetrio Episcopo Alexandrino excommunicatus est, quod ceteræ quoque Ecclesiæ ratum habuere, Baron. anno 248. num. 1. Spondan. anno 232. numero 2. Gualter. dicto cap. de Origenistis, in fin. Bellarm. sup. qui plura adversus Origenem, ejusque doctrinam cumulat. Tandem ultimum clausit diem Tyri anno 256. Lucii Pontificatus I. Imperat. Galli, & Volusiani III. Baron. anno 256. ubi Spondan. num. 5. Postea verò in quinta Synodo generali Constantinopolitana ejus opera sunt damnata, ipseque Origenes hæreticus denunciatur in hæc verba, quæ habentur collat. 8. can. 11. Ibi: *Anthema Origeni, & scriptis ejus, sicut Ario, Eunomio, Macedonio, Nestorio, & Eutycheti.* Card. Bellarm. & Gualter. ubi proximè, Baron. anno 256. num. 40. Spondan. ibi, num. 5. Sigon. lib. 19. de Imper. Occidentali, Theatrum vitæ humanæ lit. C. verf. Anno 545. Quod Concilium habitum est sub Vigilio Pontifice, & Justino Imperatore anno 553. Baron. eodem anno à num. 20. & ibi Spondan. tom. 2. Gualter. seculo 6. pag. 490. Sed jam antea Origenes similiter fuerat damnatus ab Anastasio D. de Faria Novæ Addit. ad Covar. Tom. II.

Papa anno 400. cujus judicium amplexi sunt plures præcipuarum Ecclesiarum Antistites, qui accersitis Episcopis, Origenem hæreticum pronunciarunt, teste beato Hieronymo epist. 78. ad Pammachium, ex quo id observant Baron. anno 400. & ibi Spondan. n. 5. Bellarm. & Gualter. ubi nuper. Nihilominus lectio librorum Origenis non censetur absolute vetita, sed quoad dogmata obtinuit Gelasii sententia de qua D. Covar. in præfati, ut per D. Hieronymum probaverit, recipiantur, cæteris rejectis. Unde de Origenis axioma vulgare invaluit: *Ubi bene, nemo melius; ubi male, nemo pejus*: quod est apud Cassiodor. Instit. Divin. lect. Ita Spondan. anno 256. num. 6.

Verf. *Ceterum de historia Eusebii.*

Eusebius Cæsareensis Origenem nimis profequitur encomiis in apologia, quam pro eo se scripsisse testatur lib. 6. Histor. cap. 12. quam Rufinus in Latinum à se conversam edidit nomine Pamphili Martyris, ut creditur, qui & amicitia, & propinquitate Eusebio fuit conjunctus. Baron. anno 256. ex num. 38. Spondan. in Epit. an. 230. num. 2. Gualter. in Chronog. seculo 4. verb. Pamphilius, pag. 274. & seculo 3. verb. Origenes, pag. 214. Bellarm. de Scriptor. Ecclesiastic. seculo 3. verb. Origenes. Alia quæ ad Eusebium spectant, subjiciuntur infra, cap. seq. ubi D. Covar. de ipso fufius.

Verf. *Item Orosium virum eruditissimum.*

De quo Bellarm. seculo 5. verbo Orosius, Baron. 115. tom. 5. anno 414. ubi Spondan. num. 4. Possévin. in Appar. sacro, tom. 3. verb. Paulus Orosius, Gualter. seculo 5. verb. Paulus Orosius, pag. 360. Genebrard. in Chron. sec. 5. Sigebert. anno 399. & 401. Barbofa sup. num. 23.

Ad Num. 11.

Paulus Orosius à quibusdam Hispaniæ Episcopis missus est ad beatum Augustinum in Africa commorantem propter hæreses, quibus Hispania inficiebatur, adversus quas eximius Doctor suo more egregie, sed breviter disputavit, qui aliquandiu Orosium apud se habens induxit, ut historiam adversum Paganos scriberet, quam ille perfecit anno 417. Baron. anno 414. n. 14. ubi Spondan. n. 4. & alii proximè laudati.

Ibi : *Sed & ab Augustino missus ad Hieronymum.*

Orosius jussu Augustini anno 416. Hierosoly. 117. mam petit, ut consuleret beatum Hieronymum de questione perdifficili de animarum origine, Baron. anno 416. num. 16. & ibi Spondan. n. 7. Unde in Occidentem rediens Reliquias S. Stephani adportavit, quas ab Avito Hispano Presbytero ad Balchonium Bracarensem Antistitem deferendas accepit. Ex illis partem ab Orosio percipere Augustinus, & alii Africani Episcopi, qui testatur ante hæc tempora nihil ex Protomartyris Reliquiis occidentales in oras pervenisse, nisi lapidem unum ex illis, quibus Stephanus percussus occubuit. Baron. anno 416. num. 16. & anno 418. num. 46. Spondan. anno 416. num. 3. Gualter. Barbofa, & alii ubi sup.

Verf. Item venerabilis viri Sedulii.

- 118 De quo Bellarmin. *seculo 5. verb. Sedulius, anno 430. Trichem. in Catal. anno 430. Possevin. sup. tom. 3. verbo Sedulius, Genebrard. seculo 5. in Innocent. I. Barbosa in collectan. ad cap. Sancta, num. 24. 15. distinct. Gualter. sec. 5. verb. C. Celius Sedulius, pag. 364. apud quos quo tempore floruerit, & quæ scripserit. Extrat Sedulii poema in Bibliotheca sacra, tom. 8. pag. 185.*

Verf. Item Juvenici.

- 119 Hujus Juvenici meminerunt Bellarmin. *seculo 4. anno 330 verbo Juvenicus, Baron. anno 337. n. 48. Petr. Crint. de poë. Latin. lib. 5. Ado Viennensis in Chron. in Constantino. Gregor. Gyrard. dialogo 5. Gualter. seculo 4. verb. Juvenicus, pag. 274. Barbosa num. 25. Theatrum vitæ humanæ, litera P, pag. 467. Possevin. tom. 2. verb. Juvenicus. D. Hieronym. non semel opus laudans in Chronic. anno 332. de Scriptor. Eccles. & in commentar. ad cap. 7. Matthæi. Is Hispanis Presbyter Evangelicam Historiam versibus hexametris complexus est, quod opus in quatuor libros distribuit, quos Constantino Magno dicavit. Bellarmin. & alii pronuper dati. Vide Anton. August. lib. 1. dial. 4. num. 11.*
- 120 Quod autem D. Covar. animadvertit, quod scilicet pro Juvenico Vincentius legebatur, jam jussu Gregorii emendatum habetur in recentioribus Decreti editionibus, ut in notis post dictum caput Sancta, 15. distinct. adnotatur. Quoad Vincentios attinet, qui Gelasium præcesserunt, unus fuit Lirinenis, & alter natione Gallus, de quibus Gualt. *seculo 5. verb. S. Vincentius Lirinenis, & verb. Vincentius Presbyter, pag. 366. Habentur opera poetica Juvenici dicto tom. 8. pag. 435. & soluta oratione pag. 1187.*

SUMMARIUM.

- 1 De tertia librorum specie apud Gelasium, qui apocryphi vocantur.
- 2 Discrimen inter libros hæreticorum, & alios dubie fidei.
- 3 Utrum legens hæreticorum libros incidat in excommunicationem, de qua in Bulla Cæne.
- 4 An liceat legere eos libros viro pio, ac docto, in quo subversionis periculum non timeatur, & num. seqq.
- 6 Libri hæreticorum, & qui adversus Fidem quicquam continent, comburi debent.
- 7 Qualis præsumptio oriatur adversum legentes, aut retinentes hæreticorum libros.
- 8 Libri hæreticorum etiam manuscripti legi vetantur.
- 9 Veritum est legere libros hæreticorum etsi nullum errorem contineant.
- 10 Qui libri dicantur apocryphi.
- 11 Tridentino interdicta est impressio librorum de rebus sacris tractantium sine Authoris nomine.
- 12 Hæreticorum libri propriè apocryphi nuncupantur.
- 13 Quid vocetur apocryphum.
- 14 Qui libri quondam, & nunc legi prohibeantur.
- 15 De Concilio Ariminensi, & num. seqq.

- 20 De libris apocryphis, qui habentur ac rejiciuntur in cap. Sancta, 15. dist. & num. seq.
- 22 De Actibus Apostolorum apocryphis, & num. seqq.
- 27 De Evangelii apocryphis, & num. seq.
- 40 De centimetro, & centonibus, & num. seqq.
- 46 De revelationibus apocryphis, & num. seqq.
- 49 De B. Mariæ transitu, & Assumptione, & num. seqq.
- 67 De Canonibus Apostolorum.
- 68 De historia Eusebii, & num. seqq.
- 70 De opusculis Tertulliani, & num. seqq.
- 73 De opusculis Lactantii Firmiani, & num. seqq.
- 78 De opusculis Clementis Alexandrini.
- 79 Epistola B. Petri locus difficilis enodatur.
- 80 De Fide explicita & implicita, & qualis desideretur ad salutem, remissivè.
- 81 B. Joannes Damascenus quo tempore floruerit.
- 82 De opusculis Julii Africani, & num. seqq.
- 84 De scriptis Arnobii, & num. seq.
- 86 De opusculis Cassiani, & num. seqq.
- 89 De epistola Jesu ad Abgarum Regem, & num. seqq.
- 93 Ommissa à D. Covar. adduntur, & num. seqq.
- 96 De Phylacteriis Judæorum, & num. seq.
- 98 Catalogus hæreticorum & hæresum, remissivè, & num. seqq.
- 100 Emendatio quorundam textuum apud Gratianum notatur, & num. seqq.
- 105 De Authoribus Historie Ecclesiasticæ.
- 106 De Cassiodoro autore historie Tripartitæ, & num. seqq.
- 111 Salomon utrum in æternum sit damnatus.

De libris Apocryphis.

CAPUT XVII.

Hæc habentur in Concilio Romano, tom. 3. 1 Concilior. prout adnotavimus sup. lib. hoc, cap. 14. num. 2. Gelasius de tertia librorum Ecclesiasticorum specie incipit differere, quos Ecclesia rejicit ut apocryphos, & ita D. Covar. sub hoc capite vocitantur.

Verf. Hæc Gelasius.

Hoc interesse existimo inter libros hæreticorum, & alios dubie & incertæ autoritatis, quod hi privatim legi non prohibentur, ut insinuant Senens. in Bibliotheca sancta lib. 1. sect. 1. verf. Canonibus secundi ordinis, Calep. verb. Apocryphus, in fin. illi, id est hæreticorum, nec publicè nec privatim legi permitti sunt, imò nec retineri: quod ita cautum est constitutionibus Pontificiis Julii III. Pauli IV. & in Bulla Cæne c. 1. & Imperatoris sanctionibus in l. Quicumque, §. Nulli, & seq. l. Damnato, §. Nec verò, C. de hæretic. Ex quibus locis id observant Farinac. de hæres, quest. 180. per tot. Sanch. in Decalog. lib. 2. cap. 10. à princip. Bonac. de Censur. in Bull. Cæn. quest. 2. punct. 4. Petr. Gregor. Syntagm. Jur. lib. 34. cap. 2. num. 10. Menoch. de arbitrar. casu 374. num. 12. Gratian. reg. 55. num. 31. Cened. ad Decretal. collect. 8. num. 1. Malfard. de probat. concl. 745. num. 10. & concl. 862. Sanctarel. de hæresi, cap. 13. dubit. unic. Theat. vitæ hum. lib. 1. pag. 78. verf. Libri hæreticorum, & plures alii apud Cened. sup. & Aug. Barbof. in collectan. ad d. l. Damnato, n. 5. Unde non omnis liber apocryphus censetur reprobatus, Spond. in Epitome Amal. Baronii, anno 102. n. 4. At

At omnis hæreticorum liber prohibitus ex damnatione sui Authoris habetur, ut D. Covar. nos docet, etiam si nihil adversus fidem bonosque mores in illo contineatur (quod rarò evenit,) nisi ob publicam utilitatem legi permittantur hujusmodi libri, quibus si quid erroris inest, publica autoritate prius expungitur, ac deletur Farinac. cum aliis d. quest. 180. à num. 22. Cened. ubi proximè, Sanctarel. dubit. unic. num. 11. verf. Objicies, Ricciul. de jure personar. exit. grem. Eccles. exist. lib. 5. cap. 23. à princip. Caramuel in Theolog. fundam. part. 1. fundam. 17. quest. 2. num. 65. Thom. Hurtad. variar. tom. 1. tract. 5. cap. 6. §. 2. num. 146. Turrian. cent. 4. dub. 17. ubi quod oppositum est error. Dian. part. 11. tract. 1. resol. 1. verf. Unde doctè, & plures quos dat Barbosa in collectan. ad cap. Fraternitati, n. 1. & 2. de hæretic. Non tamen desunt contra tenentes, quos recenset Farinac. ubi sup. Vide omnino Pellizzar. in Annual. Regul. tom. 1. tract. 6. cap. 5. n. 1. & per tot.

3 Sed quod attinet ad excommunicationem Bullæ in Cæna Domini communiter placet, quod etsi sufficiat vel unam hæresim reperiri in libro hæretici, ut illa incuratur, vel quod de Religione tractetur, quanvis nulla sit hæresis. Sanch. sup. n. 34. tamen si liber nec ad Religionem spectet, nec errore inficiatur, absque censuræ metu, de qua in d. Bulla, poterit legi ac retineri. Sanch. ubi proximè, Bonacina n. 22. & communis Theologorum sententia. Vide Farinac. sup. num. 22. verf. Sed quod attinet. Incurritur verò excommunicatio non reservata, de qua in Indice libros prohib. reg. 10. Pellizzar. n. 1. & 5.

4 Illud maxime controvertitur, an prohibitione librorum hæreticorum non obstanti, possit vir doctus, ac probitate morum præditus, in quo subversionis periculum non imminet, eos legere? De qua questione latissime Diana dist. tract. 11. resol. 1. per tot. ubi Caramuelem pro contraria sibi opinione laudat, quæ affirmat, at Caramuel dist. quest. 2. per tot. se docuisse inficiatur, quod Diana prædixerat, ac disputatione præmissa, num. 644. cum pluribus tenet, adhuc cessante subversionis periculo, non licere libros hæreticorum legere, aut retinere, quod utique Diana prius tenuerat. Ratio est, quia constitutiones vetantes lectionem hujusmodi librorum, nedum nituntur securitati legentium, sed etiam odio Scriptorum, & aliis rationibus, quæ sublato periculo subversionis, persistunt, ut leges prohibitoria etiam in foro interno ligent, & excommunicationis pœna incurratur. Diana p. 6. tr. 6. resol. 46.

5 Sunt aliqui contra communem asseverantes, in foro pollicitum esse libros hæreticorum legi à viris piis & eruditis, ut Felin. in cap. Si quis Episcopus in fin. de hæretic. Albertin. de agnoscend. assertionib. Catholic. quest. 28. n. 4. & 5. Deciana tract. crim. lib. 5. cap. 35. num. 25. & cap. 46. à num. 26. Malfard. dist. concl. 862. & alii apud Sanch. d. cap. 10. num. 51. & Castro Palao tom. 1. tract. 4. disp. 2. puncto 10. §. 2. num. 9. Oportet ergo priori sententia admitti, ubi opus fuerit, postulare facultatem ad legendos quosvis hæreticorum libros, cujus concessio reservata est sacre Congregationi S. Officii ab Urbano VIII. in decreto quod incipit, Apostolatus. Diana d. resol. 49. de quo Farinac. sup. num. 43. Bonacina dist. punct. 4. n. 10. Sanch. n. 43.

Ibi: Imo sunt comburendi.

6 Antiquissimus Ethnicorum etiam mos fuit, eos libros qui adversus Religionem edebantur, flammæ de Faria Novæ Addit. ad Covar. Tom. II.

mis extinguere, & ab Ecclesia ita observatur ab ejus primordiis, sicut constat ex Actibus Apostolorum cap. 19. & in generalibus Conciliis libri hæreticorum damnati, ab Imperatoribus igni adjudicabantur, prout in Nicæno constitutum est de scriptis Arii, sic in l. Quicumque, §. Nulli, & §. omnes, libri Eutychetis exuri jubentur. Idem de operibus Anthymi decrevit Justinianus novell. 42. Nec hæretici quondam ad penitentiam recipiebantur, nisi antea suos libros comburent. Theat. vitæ hum. lib. 1. pag. 78. & 79. ubi hæc, & alia plura ad rem sunt tradita. Vide Spondan. sup. anno 56. num. 12. anno 279. num. 5. anno 325. num. 28. anno 398. num. 18. anno 431. num. 10. & alibi sæpe, Sixt. Senens. in Bibliotheca Sancta lib. 2. verb. Curiosorum, pag. 117. Unde constat, proxim Ecclesiæ semper observatam esse, ut libri hæreticorum incendio absumantur. Huc spectant lex 34. tit. de hæretic. C. Theodof. lex 4. §. Tanquamdem, ff. famil. eriscund. Paul. Sententiar. lib. 5. tit. 23. ad leg. Comel. de Sicariis. Sic libros hæreticorum exurendos docent præter laudatos supra n. 2. in princip. Azor. part. 1. lib. 8. cap. 16. verf. Nonò queritur, Caran. sup. num. 650. Diana part. 1. tract. 11. resol. 37. & alii apud Barbof. in collect. ad d. l. Damnato, num. 5. C. de hæretic. Non autem oportet, ut privatus propria autoritate libros istos comburat sed tutius erit eos S. Officio Inquisitionis exhibere, nam etsi qui per se privatim adolet, immunis censetur ab excommunicatione Bullæ in Cæna Domini, sicut asseruimus supra, lib. 2. cap. 10. num. 116. tamen plurique placet, perperam, & illicitè id fieri, ut ibidem cum aliis tradidimus, quibus adde adductos à Diana part. 1. tract. 11. resol. 37.

7 Qualis præsumptio insurgat ex retentione, aut lectione librorum hujusmodi adversus retinentes, vel legentes, habetur apud Farinac. d. quest. 180. à num. 8. Menoch. d. casu 374. num. 12. Malfard. d. concl. 862. Zauchin. de hæretic. cap. 7. num. 7. Sarmient. Selector. lib. 1. cap. 1. num. 10. Camill. Borrell. ad Bellug. in specul. Princip. in rubric. 11. §. Viso, litter. I, verf. Quid autem de eo, & plures alios, quos cumulat Barbof. in collectan. ad cap. ult. n. 2. 26. q. 2.

8 Quæ de libris hæreticorum præmissimus, pariter accipienda sunt de prælo mandatis, ac de manuscriptis, ex identitate rationis. Farinac. d. q. 180. num. 30. Quid de epistola hæreses continenti? Consule Dian. par. 1. tract. 11. resol. 36.

Ibi: Non esse damnandos, nec vitandos omnes hæreticorum.

De hac opinione Panormitani mentionem fecit Farinac. num. 25. & num. 26. ait hodie post prohibitam generaliter lectionem librorum hæreticorum sacris Pontificum decretis, locum esse non posse præfatæ sententiæ, ideoque sive boni, sive mali sint libri Authoris damnati, legi non permittuntur, nisi obtentâ licentiâ, ut cum pluribus tenet Barbof. in cap. Fraternitati, n. 2. de hæretic. Ratio est, quia una ex præcipuis causis hujus prohibitionis est odium authoris hæretici, qui propter crimen indignus efficitur, ut ab hominibus ejus legantur opera, & sic honore isto afficiatur: quæ ratio militat adhuc in libris, qui nihil erroris complectuntur contra Fidem, aut bonos mores; ideoque constitutio prohibens obligat in utroque foro, de quibus Caram. dist. quest. 2.